

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: EXEMPLE 2020	CONVOCATORIA: EJEMPLO 2020
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 (relatives a un text o un concepte del mateix) que valen 2 punts i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre un autor) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentar el pensament d'un autor) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; 1 qüestió de la 9-12: 5 punts; 1 qüestió de la 13-16: 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá de:

- elegir entre las cuestiones 1-8 (relatives a un texto o un concepto del mismo) que valen 2 puntos i contestar dos de ellas (4puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre un autor/a) y contestar una de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentar el pensamiento de un autor o una autora) y contestar una de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; 1 cuestión de la 9 a 12: 5 puntos; 1 cuestión de la 13 a 16: 1 punto.

TEXT I

- 1 - SÒCRATES: (...), ¿no és també natural, i es dedueix forçosament del que hem dit, que ni els
- 2 ineducats i inexperts en la veritat podran governar la ciutat com cal, ni tampoc aquells als quals es
- 3 permeta educar-se indefinidament? Els uns, perquè no tenen en la vida cap objectiu de cara al qual
- 4 orientar tot el que fan, tant en la seua vida privada com en la pública, i els altres perquè, sentint-se
- 5 transportats en vida a les illes dels feliços, difícilment s'ocuparan de grat de les qüestions pràctiques.
- 6 - GLAUCÓ: És veritat —digué.
- 7 - SÒCRATES: Per tant —vaig dir—, és el nostre deure de fundadors forçar les millors naturaleses a
- 8 arribar al coneixement que dèiem abans, que era el més excels, la contemplació del bé, i efectuar
- 9 aquella ascensió i, després d'haver-hi pujat i vist suficientment, no permetre'ls el que ara se'ls
- 10 permet.
- 11 - GLAUCÓ: A què et refereixes?
- 12 - SÒCRATES: Que s'hi queden —vaig dir— i no vullguen tornar a baixar amb aquells presoners, ni
- 13 participar dels seus treballs, com tampoc dels seus honors, tant si tenen algun valor com si no.

PLATÓ, *La República*, Llibre VII, IV, 519b-d (Traducció de Maite Miravet Aymerich).

TEXT II

1 En efecte, com que tres són els principis que intervenen en els actes d'elecció i tres en els d'aversion
2 —el bell, el convenient, el plaent; i els seus contraris, el lleig, el perjudicial, el penós—, l'home bo és
3 capaç de comportar-se correctament en relació a totes aquestes coses, mentre que el dolent és propens
4 a enganyar-se i especialment en relació al plaer, ja que aquest és comú als éssers vius i acompanya tot
5 el que es produeix per elecció. Efectivament, tant el bell com el convenient semblen quelcom de
6 plaent. A més, el plaer ha estat alimentat en tots nosaltres des de la infantesa. Per això és difícil
7 esborrar per complet aquest sentiment íntimament radicat en la nostra vida. De fet, mitjançant el plaer
8 i el dolor regulem també les nostres accions, uns més, altres menys. Així doncs, per aquesta raó és
9 necessari que tot el nostre estudi tracte aquestes qüestions, ja que no és un assumpte menor sentir
10 goig i sentir pena de manera correcta o incorrecta en les nostres accions. Per altra banda, resulta més
11 difícil lluitar contra un plaer que contra el *cor*, com diu Heràclit, i tant l'art com la virtut tenen sempre
12 a veure amb el que és més difícil, ja que fins i tot el bé és millor en aquest cas. En conseqüència,
13 també per aquesta raó tot el nostre estudi tracta sobre plaers i dolors tant per a la virtut personal com
14 per a la política, ja que qui faça bon ús d'aquests principis serà bo, mentre que qui faça de dolent,
15 dolent. Quede, doncs, dit que la virtut té a veure amb plaers i dolors; que és augmentada i destruïda
16 per allò que l'origina, tot i que no de la mateixa manera; i que també desenvolupa la seua activitat al
17 voltant d'allò que li donà origen.

ARISTÒTIL, *Ètica a Nicòmac*, II, 1105a. (Traducció de Carles Monzó).

TEXT III

1 Si la nostra existència no fora ja des d'un principi la forçositat de construir amb el material de la
2 naturalesa la pretensió extranatural que és l'home, cap d'aqueixes tècniques existiria. El fet absolut, el
3 pur fenomen de l'univers que és la tècnica, només pot donar-se en aqueixa estranya, patètica, dramàtica
4 combinació metafísica que dos ens heterogenis —l'home i el món— es vegem obligats a unificar-se, de
5 manera que un d'ells, l'home, aconsegueix inserir el seu ésser extramundà en l'altre, que és precisament
6 el món. Aqueix problema, quasi d'enginyer, és l'existència humana.
7 I, tanmateix, o pel mateix, la tècnica no és en rigor el primer. Ella va a enginyar-se i a executar la tasca,
8 que és la vida; va a aconseguir, és clar, en una o en una altra limitada mesura, fer que el programa humà
9 es realitze. Però ella per si no defineix el programa; vull dir que a la tècnica li és prefixada la finalitat
10 que ella ha d'aconseguir. El protagonista vital és pre-tècnic. El tècnic o la capacitat tècnica de l'home té
11 a càrrec seu inventar els procediments més simples i segurs per a aconseguir les necessitats de l'home.
12 Però aquestes, com hem vist, són també una invenció; són el que en cada època, poble o persona l'home
13 pretén ser; hi ha, doncs, una primera invenció pre-tècnica, la invenció per excel·lència, que és el desig
14 original.

J. ORTEGA Y GASSET, *Meditación de la técnica*, Introducció.
(Traducció SLT Universitat Jaume I).

TEXT IV

1 Ara bé, allò que defineix d'una manera singular la situació de la dona és que, essent com tot ésser humà
2 una llibertat autònoma, es descobreix i es tria en un món on els homes li imposen d'assumir-se com
3 l'Altre: hom pretén de fixar-la en objecte i destinar-la a la immanència, ja que la seva transcendència
4 serà perpètuament transcendida per un altra consciència essencial i sobirana. El drama de la dona és
5 aquest conflicte entre la reivindicació fonamental de tot subjecte que es considera com l'essencial, i les
6 exigències d'una situació que la constitueix com a inessencial. En la condició femenina, com pot
7 aconseguir-se un ésser humà? Quins camins li són oberts? Quins condueixen a atzucacs? Com retrobar la
8 independència al si de la dependència? Quines circumstàncies limiten la llibertat de la dona, i, pot ella
9 ultrapassar-les? Aquestes són les qüestions fonamentals que voldríem elucidar. És a dir, que,
10 interessant-nos per les possibilitats de l'individu, no definirem aquestes possibilitats en termes de
11 felicitat, sinó en termes de llibertat.

S. de BEAUVOIR, *El segon sexe*, "Introducció". (Traducció d'Hermínia Grau de Duran).

QÜESTIONS:

Elegeix i contesta **dos** de les següents qüestions (4 punts):

1. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT I** (2 punts).
2. Definix el terme "**coneixement**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT I** (2 punts).
3. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT II** (2 punts).
4. Definix els termes "**plaer i dolor**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT II** (2 punts).
5. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT III** (2 punts).
6. Definix el terme "**existència humana**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT III** (2 punts).
7. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autora en el **TEXT IV** (2 punts).
8. Definix el terme "**llibertat**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autora en el **TEXT IV** (2 punts).

Elegeix i desenvolupa **una** de les següents redaccions sobre un autor/a (5 punts)

9. *Teoria de l'educació* en **PLATÓ** (5 punts).
10. *Felicitat, bé i virtut* en **ARISTÒTIL** (5 punts).
11. *Estar i benestar: la tècnica com a producció de la superfluïtat* en **ORTEGA Y GASSET** (5 punts).
12. *Problematització de la categoria "dona"* en **SIMONE DE BEAUVOIR** (5 punts).

Elegeix i contesta **una** las següents qüestions (1 punt):

13. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **PLATÓ** que juges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).

14. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament d'**ARISTÒTIL** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
15. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament d'**ORTEGA Y GASSET** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
16. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **SIMONE DE BEAUVOIR** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autora o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: EXEMPLE 2020	CONVOCATORIA: EJEMPLO 2020
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 que valen 2 punts (relatives a un text o un concepte del mateix) i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre la filosofia d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentari del pensament d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; 1 qüestió de la 9-12: 5 punts; 1 qüestió de la 13-16: 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá:

- elegir entre las cuestiones 1-8 que valen 2 puntos (relativas a un texto o un concepto del mismo) y contestar **dos** de ellas (4 puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre la filosofía de un autor/a) y contestar **una** de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentario del pensamiento de un autor/a) y contestar **una** de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; 1 cuestión de la 9 a 12: 5 puntos; 1 cuestión de la 13 a 16: 1 punto

TEXTO I

- 1 - SÓCRATES: (...) ¿No es natural y no se sigue forzosamente de lo dicho que ni los ineducados y
- 2 apartados de la verdad son jamás aptos para gobernar una ciudad, ni tampoco aquellos a los que se
- 3 permite seguir estudiando hasta el fin; los unos, porque no tienen en la vida ningún objetivo particular
- 4 apuntando al cual deberían obrar en todo cuanto hiciesen durante su vida pública y privada; y los otros
- 5 porque, teniéndose por transportados en vida a las islas de los bienaventurados, no consentirán en
- 6 actuar?
- 7 - GLAUCÓN: Es cierto —dijo—.
- 8 - SÓCRATES: Es, pues, labor nuestra —dije yo—, labor de los fundadores, el obligar a las mejores
- 9 naturalezas a que lleguen al conocimiento del cual decíamos antes que era el más excelso, y vean el
- 10 bien y verifiquen la ascensión aquella; y, una vez que, después de haber subido, hayan gozado de una
- 11 visión suficiente, no permitirles lo que ahora les está permitido.
- 12 - GLAUCÓN: ¿Y qué es ello?
- 13 - SÓCRATES: Que se queden allí —dije— y no accedan a bajar de nuevo junto a aquellos prisioneros
- 14 ni a participar en sus trabajos ni tampoco en sus honores, sea mucho o poco lo que éstos valgan.

PLATÓN, *La República*, Libro VII, IV, 519b-d (Traducción de J. M. Pabón y M. Fernández Galiano).

TEXTO II

- 1 En efecto, como son tres los objetos de preferencia y tres los de aversión —lo hermoso, lo
- 2 conveniente y lo agradable, y sus contrarios, lo feo, lo perjudicial y lo penoso—, respecto de todo
- 3 esto el bueno acierta y el malo yerra, pero sobre todo respecto del placer; pues éste es común
- 4 también a los animales y acompaña a todo lo preferible, pues también lo hermoso y lo conveniente

5 parecen agradables. Además todos nosotros lo hemos mamado desde niños, y por eso es difícil
6 borrar esta afección que ha impregnado nuestra vida. Además regulamos nuestras acciones, unos
7 más y otros menos, por el placer y el dolor. Por eso es necesario dedicarles todo nuestro estudio: no
8 es, en efecto, de poca importancia para las acciones el complacerse y contristarse bien o mal. Pero
9 además es más difícil luchar con el placer que con la ira, como dice Heráclito, y lo más difícil es
10 siempre objeto del arte y de la virtud, pues hasta lo bueno es mejor en este caso. De suerte que
11 también por esta razón toda la atención, tanto de la virtud como de la política, versa sobre el placer
12 y el dolor, puesto que el que se sirve bien de ellos será bueno, y el que lo hace mal, malo. Quede,
13 pues, asentado que la virtud se refiere a placeres y dolores; que lo mismo que la produce es causa de
14 su incremento y de su decaimiento, si no funciona del mismo modo, y que se ejercita sobre aquello
15 mismo que le dio origen.

ARISTÓTELES, *Ética a Nicómaco*, Libro II, 1105a (Traducción de María Araujo y Julián Marías).

TEXTO III

1 Si nuestra existencia no fuese ya desde un principio la forzosidad de construir con el material de la
2 naturaleza la pretensión extranatural que es el hombre, ninguna de esas técnicas existiría. El hecho
3 absoluto, el puro fenómeno del universo que es la técnica, sólo puede darse en esa extraña, patética,
4 dramática combinación metafísica de que dos entes heterogéneos –el hombre y el mundo- se vean
5 obligados a unificarse, de modo que uno de ellos, el hombre, logre insertar su ser extramundano en el
6 otro, que es precisamente el mundo. Ese problema, casi de ingeniero, es la existencia humana.
7 Y, sin embargo, o por lo mismo, la técnica no es en rigor lo primero. Ella va a ingeniarse y a ejecutar
8 la tarea, que es la vida; va a lograr, claro está, en una u otra limitada medida, hacer que el programa
9 humano se realice. Pero ella por sí no define el programa; quiero decir que a la técnica le es prefijada
10 la finalidad que ella debe conseguir. El programa vital es pre-técnico. El técnico o la capacidad
11 técnica del hombre tiene a su cargo inventar los procedimientos más simples y seguros para lograr las
12 necesidades del hombre. Pero éstas, como hemos visto, son también una invención; son lo que en
13 cada época, pueblo o persona el hombre pretende ser; hay, pues, una primera invención pre-técnica, la
14 invención por excelencia, que es el deseo original.

J. ORTEGA Y GASSET, *Meditación de la técnica*, Introducción.

TEXTO IV

1 Ahora bien, lo que define de forma singular la situación de la mujer es que, siendo como todo ser
2 humano una libertad autónoma, se descubre y se elige en un mundo en el que los hombres le imponen
3 que se asuma como la Alteridad; se pretende petrificarla como objeto, condenarla a la inmanencia, ya
4 que su trascendencia será permanentemente trascendida por otra conciencia esencial y soberana. El
5 drama de la mujer es este conflicto entre la reivindicación fundamental de todo sujeto que siempre se
6 afirma como esencial y las exigencias de una situación que la convierte en inesencial. ¿Cómo puede
7 realizarse un ser humano dentro de la condición femenina? ¿Qué caminos se le abren? ¿Cuáles
8 conducen a un callejón sin salida? ¿Cómo recuperar la independencia en el seno de la dependencia?
9 ¿Qué circunstancias limitan la libertad de la mujer? ¿Las puede superar? Son las preguntas
10 fundamentales que quisiéramos dilucidar. Lo que viene a ser que, si nos interesamos por las
11 oportunidades del individuo, no definiremos esas oportunidades en términos de felicidad, sino de
12 libertad.

S. de BEAUVOIR, *El segundo sexo*, “Introducción”. (Traducción de Alicia Martorell).

CUESTIONES

Elige y contesta **dos** de las siguientes cuestiones (4 puntos):

1. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO I** (2 puntos).
2. Define el término “**conocimiento**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO I** (2 puntos).
3. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO II** (2 puntos).
4. Define los términos “**placer y dolor**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO II** (2 puntos).
5. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO III** (2 puntos).
6. Define el término “**existencia humana**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO III** (2 puntos).
7. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por la autora en **TEXTO IV** (2 puntos).
8. Define el término “**libertad**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía de la autora en **TEXTO IV** (2 puntos).

Elige y desarrolla **una** de las siguientes redacciones sobre un/una autor/a (5 puntos):

9. *Teoría de la educación* en **PLATÓN** (5 puntos).
10. *Felicidad, bien y virtud* en **ARISTÓTELES** (5 puntos).
11. *Estar y bienestar: la técnica como producción de lo superfluo* en **ORTEGA Y GASSET** (5 puntos).
12. *Problematización de la categoría “mujer”* en **SIMONE DE BEAUVOIR** (5 puntos).

Elige y contesta **una** las siguientes cuestiones (1 punto):

13. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **PLATÓN** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
14. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **ARISTÓTELES** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
15. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **ORTEGA Y GASSET** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
16. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **SIMONE DE BEAUVOIR** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).